

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hir-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilvántartási díjak
soroként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla, Kiadó- és laptulajdonos: Györgyjakab Márton.
FŐMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban. Vitos Mózes a központban. Embery Árpád Udvarhelymegyében.

A „Magyarország“.

Gyergyó-Ditró, 1893. decz. 8.

A „Csiki Lapok“ december 6-iki 49-ik számában jutott tudomásomra, hogy „Magyarország“ czimvel új hirlap fog ez év végén megindittatni.

Eltekintve attól, hogy ez új hirlap a függetlenségi és 48-as párt lapja leendő s hogy ebből kifolyólag a „Magyarország“ politikai iránya a most nevezett politikai párt elvei által már körvonalaztatik, csak üdvözölni tudom magam nevében, sőt megvagyok győződve, hogy elvtársaim nem veszik rossz néven, ha mindannyiok nevében is üdvözlöm az újonnan megindítandó hirlapot.

Üdvözlöm pedig főként azért, mert az új hirlaphoz különösen egy irányban felette szép, de biztos reményeket fűzök, biztos reményeket fűzök azon irányban, hogy a hirlap lesz a szó szoros értelmében vett „magyarország“ igazi képviselője, hamisítatlan, nyílt és bátor védője.

És ez nagy szó! Nagy most, midőn a magyar nemzet magyarsága a legnagyobb mértékben van ellenséges támadásoknak különösen a nemzetiségi sajtó részéről kitéve.

Napról-napra olvassuk azokat a híreket, melyek a nemzetiségi sajtónak a magyarság, a magyar állameszme és egység elleni féktelen és dühös támadásairól adnak értesítést, s a magyar nemzet érzi és tudja, hogy e támadásokkal szemben védekeznie kell; a

támadásokat erélyesen visszautasítania saját maga iránt való szent kötelessége.

De nemcsak a pusztá védekezés, nem csupán a támadásnak visszautasítása képezi a magyar nemzet kötelességét, hanem kötelessége az is, hogy a védelmi eszközök mellett gondoskodjék preventív eszközökről és módokról, hogy a nemzet elleni gyalázatos tüzelmeknek eleje vétethessék.

Tudatában él a magyar nemzet annak, hogy a preventív intézkedések ideje is már elérkezett, de bizonyos. Általam itt nem fejtegethető, azonban minden igaz magyar által jól ismert behatások megbénítják a magyar nemzetet abban, hogy a praeventív intézkedések megtételére teljes komolysággal gondolhasson s pusztá óhajnak marad az, a mi már régen cselekvéssé kellett volna váljon; pusztá óhaj marad azért, mert bár a nemzet zöme a nemzet óhajának kifejezést adni kíván is, s bár a cselekvést szorgalmazza is, azok, kik a magyar nemzet méltányos és igazságos kívánságát a legfelsőbb intézkedésre hivatottak füléhez eljuttatni kötelesek lennének: megfélemlítve kötelességük-ről meghunyászkodó módon hallgatnak.

Sajnos, hogy ezt őszintén szemébe kell mondanom a mai kormánynak, mely hivatva volna meggátolni a magyar nemzet magyarságának szakadatlan támadását, és hivatva volna arra, hogy az országot magának visszaadni törekedjék, s a magyarságban oly módon erősítse meg, mikép bármely vihar-

ral szemben is ez ország diadalmasan kiüldölhessen.

Üdvözlöm kell a „Magyarország“-ot, mint organumát annak a törekvésnek, mely a magyar nemzet öntudatát felkelteni van hivatva; üdvözlöm kell a „Magyarország“-ot mint a magyar nemzeti öntudat ébren tartóját, mint a közszellem ébresztőjét és mint olyant, mely oda törekszik, hogy legyen végre egységes, önálló és szabad Magyarország!

Ha egy ilyen törekvési organuma lesz a magyarságnak, a törekvés eredményre vezet és elvezet oda, hogy az őszinte szó fogja mindenkor ellagyni azok száját, kik most nem merik kifejezni azt, a mi az egész nemzetnek óhaja, kívánsága, sőt jogos követelése.

A hamisítatlan magyar törekvések szószólójává lenni hivatott organumot tehát szívből üdvözlöm magam és elvtársaim nevében!

Csikvármegye közigazgatási bizottságának üléséről.

Csik-Szereda, decz. 11.

Megyénk közigazgatási bizottsága által ma megtartott havi ülésben előadottakat röviden a következőkben ismertetjük.

A szakreferensek jelentései különös figyelmet érdemlő eseteket nem jeleztek; azonban ezekből főleg a következőket:

Az alispáni jelentés szerint múlt hónapban két fegyelmi kereset lett megindítva és pedig községi előjárásági tagok ellen kötelesség mulasztás és közmunka összeírás körüli visszaéléseért.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Murat Joachim.

— Francziából fordította: Korber Imre. —

Az özvegy Liparói grófné némelykor elragadó történeteket beszélt nekünk, azzal az olasz-francia keccsel és fesztelenséggel, mely soha sem téveszti el hatását. Egy este a nemes hölgy a következő történetet mondotta el:

„Abban az időben, midőn Olaszország még francia tartomány vala, ezredünk egyikében — mely Livornóban volt állomáson — lázadás ütött ki; ez több volt, mint a katonák egyszerű, könnyen megfélemlíthető makacssága. A császáron, midőn ezen hírt megtudta, rendkívüli nagy felháborodás vett erőt s igen szigorú példát ígért. A fegyelmetlen csapat megbüntetésével Joachim lett megbízva. A császár parancsa határozott és rettenetes vala; nem volt szükség hadbírószágra, hanem közvetlen végrehajtásra.

Joachim Livornóba érkezett s az ezredet a gyakorlótérre parancsolá kivonulni; azután kihirdeté a katonáknak, hogy a császártól büntetési meghagyást és teljhatalmat kapott s hogy ő büntetni fog. Erélyes szavai, heves fenyegető taglejtése, de különösen nevének tekintélye a fellázadt katonákat meghódították; a katonák térdre borultak, alázatosakká és esedezőkké lettek. Joachim, a jó Joachim, ezen nagyon megindult, de szigorú rendelete volt; uralkodott felindulásán, megtartá

arczán a harag kifejezését és irtózatossá hangon kiáltá: „Az ezredet megtizedeltem!“

A rémulés nagy volt, mint a hogy önök elképzelhetik; egyelőre az egész ezred laktanya fogságot kapott s több küldöttséget menesztett Murathoz, hogy bocsánatáért esedezzék. Tisztek és közkatonák egyaránt esküdöztek, hogy a császár szeme láttára a legelső csatában vitézül küzdve öletik meg magukat. Murat, legalább látszólag, soká hajthatatlan maradt; de a bűn oly nagy s a császári parancs oly határozott volt, hogy megkivánta, miként a fellázadt katonák közül, legalább a három legbűnösebb életével lakoljon az ezred bűnéért. A három áldozat csakhamar ki lett jelölve s miután kihirdettetett nekik, hogy következő nap kivégeztek, tömlőczbe zárattak. Az egész ezred pedig további laktanya fogságra lett itélve.

Késő éjjel Joachim a három halálra ítélt katonát titkon egy porkoláb által, kinek megbízhatósága és titoktartásában nem kételkedett — magához kísértette.

— Holnap ti agyonlőveketek — mondá nekik Murat — (a katonák erre könyekbe törtek ki) készüljétek a halálra, esetek el vitézül, hogy bűnötök elfelejtessék. Még azt is megteszem, hogy magam fogom utolsó sajnálkozásokat és „Isten hozzádokat“ anyátok s atyáttokkal közölni; családaitok nem érdemesek oly gyermekekre, mint ti. Mondjátok csak, gondoltok-e anyátokra? Zokogásuk elfullasztá hangjukat. Ezen szegény anyák boldogok és büszkéek lettek volna, ha ti az osz-

trákok előtt estetek volna el, de itt! szerencsétlenek!

Menjétek, én majd lelkiatyát küldök nektek, hogy a hit utolsó vigaszaiban részesüljétek; gondoljatok Istenre és Franciaországra, mert mostantól nem számíthatok az élők közé.

A katonák Joachim lábaihoz borultak, de nem azért, hogy kegyelmet kérjenek, hanem csak hogy bocsánatát nyerjék a halál előtt; midőn távoztak, Joachim vissza hitta őket.

— Halljátok, — mondá — ha megkegyelmeznék nektek, becsületes emberek lennétek-e?

— Nem, mi megakarunk halni — válaszolá a katonák egyike — mi megérdemeltük a halált; az csak igazságos, ha minket agyonlőnek.

— Ej! s ha nem akarlak benneteket agyonlővetni! — kiáltá izgatottan Joachim — miért akartok akkor meghalni, ha én azt akarom, hogy éljétek? Én csak ellenségre vezényeltem tüzet; én nem akarom ellenetek azt vezényelni, ti ugyan vétkesek, de testvéreim, francziák vagytok.

És Joachim is sirni kezdett, mint egy aszszony, ő, a legbátrabb, legvitézebb férfi! nemde uraim? — mondá a grófné könyes szemekkel.

Mi, kik Liparó grófné karosszéke körül voltunk csoportosulva, mi is sirtunk, mert oly szépen s meghatóan beszélt bajnok férjéről.

Kis szünet után folytatá a történetet:

— Hallgassatok meg — mondá Joachim lágy hangon — ti nagy bűnösök vagytok, de sok erélyt és jellemet fedeztem fel bennetek; ha ti is elmozdítjátok szándékomat, én megkegyelmezek

Tüzeset 6 községből lett bejelentve 6647 frt 30 kr kárral. Kiadatott marhalevél 5700, fegyvertartási engedély 6, 15 napos utlevél 9 és egy évre érvényes utlevél 6.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint mult hónapban gyámság alá került 31, hivatalból felszabadított 39, saját kérelmére felszabadított 8 árva.

A gyámpénztár bevétele tett 3273 frt 31 krt, ebből kiadatott 1705 frt 29 kr, maradt a hó végén pénzkészlet 1568 frt 02 kr.

A főorvos jelentése szerint a közegészségi viszonyok a mult hóban sem voltak kedvezőtlenebbek, mint a megelőző hónapban, mert eltekintve az itt-ott előfordult kanyaró esetektől, más nemű betegségek kisebb számban fordultak elő.

Járványosan uralgott: a kanyaró Szentmárton, Csakfalva, Szentkirály és Vacsárcsi községekben 179 betegedési és 3 halálessel és a roncsoló toroklob Csicsóban 23 betegedési és 12 halálessel.

A helybeli közkórházban 58 beteg ápolatott, kik közül meggyógyult 36, elhalt 3, további gyógykezelés alatt maradt 19.

A pénzügyigazgató jelentése szerint az adóbefizetés eredménye mult hónapban következő volt:

a) Egyenes adóba befolyt 43735 frt 30 kr, tehát 2596 frt 50 krral több, mint a mult év november havában; b) hadmentességi díjba 3206 frt 56 kr; itt 30 frt 35 krral kevesebb, mint a mult évben; c) bélyeg- és jogilletékbe befolyt 3250 frt 76 kr, fogyasztási adó és italmérsi illetékbe 16,067 frt 94 kr, dohányjüvedékbe 13,501 frt 92 krajczár.

A tanfelügyelő jelentése szerint a tanító személyzetben november havában változások történtek, nevezetesen: Balla István gyergyó-ujfalvi tanító Abrudbányára kántortanítóul választatván meg, helyébe Becze József remetei tanító alkalmaztatott. A ditró-bodosi iskolához az eltávozott Csizsér Alajos helyett Pál Lajos tanítójelölt állítottatott be. A szépvízi iskolánál Petres Ferencz elmebeteg tanító helyett Bartha István madarasi tanító választatott meg. A kászon-ujfalvi és jakabfalvi segédkántortanítói állomások pályázók hiányában betölthetők nem voltak. Botár István csik-szentmiklósi tanító elgyengült látó képessége miatt tanításra alkalmatlanná válván, nyugalomba helyezése iránt a tárgyalás folyamatban van.

A tanítói nyugdíjak alapjául szolgáló fizetés járandóságok összeállítását a tölgyesi és gyergyó-szentmiklósi járásokról a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz felterjesztettek, míg a szépvízi és szentmártoni járásokról közelebb fognak felterjesztetni.

A kir. ügyész jelentése szerint a megyében

lévő bírósági fogházak mult havi személyforgalma 121 volt s ezek közül elítélt 96. Büntetés idejét kitöltötte 37, maradt letartóztatva 84.

Bűneset följelentett 49, melyek közül fontosabbnak 3 gyújtogatás és egy gyilkosság büntette tekinthető.

Az ezekben vázolt előadói jelentések tudomásul vétettek.

A folyó ügyek közül megemlítjük:

Földmivelésügyi miniszter urnak abbéli leirata, melylyel a Szentdomokos és társközségei által az apácza gyapocsz káros erdei rovar irtására a községek pénztáraiból elfordított 1383 frt 60 krnak az államkincstár által való megtérítése megtagadtattott, sajnálattal vétetett tudomásul.

Kasztnér Benjámin szeredai és Hirsch József kolozsvári lakosok, mint kavicszállító vállalkozók 2000 frt értékű betéti könyvecskéjüknek, mint biztosítéknak készpénzzel való kicserelését elrendelő alispáni végzés elleni felebbezésükkel elutasították.

Léb Bernám romániai alattvalónak Gyimes-Középlök község kötelékébe való felvételét megtagadó képviselőtestületi határozat illető felebbezésének elutasításával helyben hagyott.

Az erdélyi gazdasági egyesületnek a 4 éven aluli szarvasmarhák levágásának eltiltása iránt szabályrendelet készítését kérő átirata teljesíthetőnek nem találtatott, mivel az a magánjogot és a tulajdon feletti szabadrendelkezést sértené.

A megyei közgazdasági előadó indítványára megyénk területére nézve Szereda város székhelylyel egy rétmesteri állás szervezése a miniszteriumnál kérelmeztetni határozottatott.

Ezekon kívül két régebbi fegyelmi ügy s némely közmunka és adóügyek intézve el, a gyűlés délután 1 órakor véget ért.

Gyergyó melyik községében állittassék fel a kö- és márványfaragó tanmühely?

Gyergyó-Alfalu, decz. 8.

Már eléggé ismeretes, hogy Csikmegye buzgó és érdemekben gazdag főispánjának közbejárása folytán az ipar- és kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltósága Gyergyó valamelyik községében, a vasut megnyitásával egyidejűleg, egy kö- és márványfaragó tanmühely felállítását engedélyezte, melyért mély hála és köszönet illeti ugy miniszter ur ő nagyméltóságát, mint érdemes főispánunkat.

Jól tudjuk, hogy a gyergyói nép legnagyobb részének még nem régiben is a fa képezte megélhetési forrását, de az erdőrendezés következtében ezen — mondhatnám busás keresetágtól itt helyben elesett, s ennek következtében a nép egy része kénytelen kenyérkeresés végett messze vándorolni; a másik része pedig, kit pántlikaszertől silány talaja ide köt, sok adóssága mellett abból kénytelen tengetni életét.

Ezen tanmühely felállítását által, hol a fel- dolgozandó anyag a munkaképesség mellett bőven áll rendelkezésre, a nép egyrészenek megélhetési forrás adatik kezébe.

A felállítás helyére vonatkozólag a „Csiki Lapok“ megelőző számaiban már három közlemény jelent meg, melyek közül a két előbbi Gyergyó-Szentmiklóson, az utóbbi pedig Ditróban óhajtja felállítatni a nevezett tanmühelyt. Miután a szabad szolás és vélemény nyilvánításra a tér mindenkinek nyitva áll; az alábbiakban én is elmondom a kö- és márványfaragó tanmühely felállítás helyére vonatkozólag véleményemet.

Gyergyó-Alfaluban egy teljesen állami gazdasági szakoktatással kapcsolatos felső népiskola létezik, hol a gazdasági szakon kívül előbb a házi ipar, később a műasztalosság és esztergályozás tanítása is megkezdett volt, de a tanmühely felszerezetlensége következtében ennek tanítását nem-sokára be kellett szüntetni. A gazdaság gyakorlati részének tanítására pedig a Maros mellett a községtől majdnem két kilométernyi távolságra oly nedves és ingoványos talajjal rendelkezik, hogy a ráfordított nagy költség: körülszancolás és alagsóvezés által sem lehetett még idáig a mintagazdaság érvényesítésére kellőleg alkalmassá tenni nem különösen azért, mert tavasz és nyár folyamán a Maros kiáradásai alkalmával előnti, mi által a legtöbb gazdasági növény termelése lehetlenné válik. Ebből látható, hogy itt a gazdaság kellő, eredményes kultiválása majdnem lehetetlen. Különbösen is véleményem szerint Csikmegyében elég egy gazdasági iskola, a szeredai.

A gyergyóalfalvi állami felső népiskolánál tehát a gazdasági szak esetleges beszüntetésével, a meglévő marhaállomány és gazdasági eszközök eladási árából majdnem teljesen fellehetne szerelni egy kö- és márványfaragó tanmühelyt a nélkül, hogy az államnak nagyobb pénzbeli áldozatába kerülne. Azon kívül dolgozó helyiségek építéséről sem kellene gondoskodni, mert a felső népiskola épületének földszintjén téli dolgozó helyiségül négy nagy szoba áll rendelkezésre, legtöbbször csak egy nyári hely építése válnék szükségesé, melyet az iskola udvarán deszkából olcsón lehetne felállítani.

Fel kell említenem azon nevezetes tényt is, hogy még 1887-ben, a szárhegyi márványbánya megnyitásakor Saxlehner András, a bánya haszonbérelője, Csikmegye kir. tanfelügyelője előtt azon nyilatkozatot tette: ha a gyergyóalfalvi felső népiskola mellé kőfaragó tanmühely állittatik, kész

életeteknek; de szükséges, hogy az egész világra nézve halottak legyenek, különösen pedig ezredekre nézve. Holnap alkonyatkor, ti a Bise-i kapu lejtőjére lesztek kísérve; husz lépésről sortüzet fognak vezényelni reátok és ti esletek; az est sötétsége kedvezni fog nektek. Egy ember, kit hallgatagságáért meg fogok fizetni, taligára helyez s a temetőbe fog vinni benneteket. Ott tengerész ruhát fogtok felöltöni s mindegyik ezer frankot kap; ezután két vagy három napig egy korezmában fogtok elrejtőzni, melyet ki fognak nektek jelölni, míg egy amerikai hajó fog Nouvelle-Orléansba indulni; oda mentek élni, élni mint becsületes emberek, megértetitek? Legyetek okosak és kövesétek azt, a mit most mondtam nektek. Menjetelek, lesz gondom családaitokra.

A katonák könnyekkel áztatták Joachim lábait s többször ismételték neki, hogy meg lesz velük elégedve.

Minden ugy történt, mint azt Joachim kiszámította; a szigorú példa az ezrednek ugyan megadatott, de azért vért nem ontott; a császár pedig boldogan csatlakozva, köszönte meg Joachimnak, hogy csak három ember életét áldozta fel a fegyelem követelményeinek. A császár nem is sejtette Joachim e körülmények közötti nagylelkűségét; mind ez sokáig az én és néhány bizalmasunk titka volt, kik azt soha sem árulták el. Ma már ennek közlését semmi sem akadályozza és azért mondtam el önöknek.

Ezen bizalmas közlés után özvegy Muratné elérékenyült, mert elbeszélése folytán hős férje nemessége és szerete emlékezetében felújultak, a begyógyult sebek, s beletáradva az éjjelezesbe,

szobáiba vonult. Mi pedig meg voltunk hatva s mig siri csend állott be, addig minden tekintet a Gros által festett pompás arczképre volt szegezve, mely a hős Murat királyt azon állásban ábrázolta, midőn a nápolyi tengeröböl partján lovagolt; a festmény háttérében a viharos ég, tenger és lángoló Vesuv volt látható. Murat és Vesuv, mily két vulkán!

Néhány hónappal később ezen történet folytatását Róhában hallottam egy előkelő egyéntől, ki belső barátságban volt a királyi családdal.

„Uj-Orléans szomszédságában — egy erdő szélén — egy vadász kopogtatott egy szép major kapuján, hogy menhelyet kérjen a készülő heves zivatar elől; ez 1830. év őszen volt. A kapu kinyitott s az idegen vadászt egy vedégszerető öreg asszony fogadta s kísérté egy igen tiszta terembe, melyegyszerűen volt ugyan butorozva, de falai borítva voltak Párisban sokszorosítva készült képekkel, melyek mind jelesebb festményeinket ábrázolták.“

— Ugy látszik, — mondá az idegen francia nyelven — hogy jó csillagom földimhez vezérelt.

— Az ur kétségen kívül francia — mondá az öreg asszony.

— Igen asszonyom, és jó francia; ezen teremben még szülőimem is felfedeztem.

— Fiam a kertben van, megyek behívom; ő örvendeni fog önt láthatni.

— Az ön fia is francia?

— Igen, uram.

Ezen választ egy kis habozással mondotta az öreg asszony, de nagyobb biztossággal tevő hozzá:

— Régen telepedett le ezen országban és hála az eget Urának nem bánta meg. Ezen major

az övé, mi becsületben élünk az egész világgal, mi boldogok vagyunk.

Ezen pillanatban lépett a terembe a házi gazda.

— Uram, — mondá az anya — szerencsédnek tartjuk, ha nálunk egy pillanatig megpihen, míg a zivatar elmúlik. Ez a mi emberünk fiam, ez az ur francia.

A házi gazda katonásan tisztelgett és néhány szót dadogott. Az idegen arca meglepte és oly meghatottság vett rajta erőt, hogy kérdéseire nem tudott válaszolni. Végre ezen szavakat bátorkodott intézni:

— Uram, ön talán elítél illetlen kérésemért, de nagyon lekötöleznék kérem, ha nevét megmondaná... Engedjen meg... de arczvonása...

— Barátom, — válaszolá a vadász — ez az egyetlen kérdés, melyre nem tudok önnek válaszolni; könnyű volna hamis névvel önt félrevezetnem, de szeretem nevémet elhallgatni. Egy ember, ki nevémet viseli, nem tud s nem akar hazudni. Most, miután vonakodtam nevémet önnek megmondani, én sem merek tudakozódni az öné után.

A házigazda nem válaszolt.

— Ugy látszik, hogy ön is le van kötelezve, — mondá a vadász.

— Igen, uram, a név, melyet ezen országban viselek, nem igaz nevem; minek akarná azt tudni? Engem itt Claude Gerardnak hívják. De azért, szólott közbe az anya, ne gondolja kérem, hogy fiamnak pirulnia kellene francia neve miatt... Vannak okok... melyek...!

— Ezzel éppen ugy van mint én — mondá a vadász, én csak azoknak szoktam nevémet megmondani, kiket arra érdemeseknek találok; és ezek

évenként azt 1000 frttal segélyezni, a feldolgozó anyagot saját költségén oda szállítani és a végzett növendékek mindenikének kellő fizetés mellett foglalkozást adni.

Tudomásom szerint Gyergyóban három féle kőanyag vár feldolgozásra: Trachyt, Márvány és Ditróit. Ezek közül az első, vagyis a Trachyt és különféle módosulatai, az alfalvi és csomafalvi hegységekből, a Bucsin és Dél-hegyen fordulnak elő, s a csomafalviak foglalkoznak is ennek faragásával. Látható tehát, hogy azon kő, mely a kőfaragás kezdetben való tanulásához szükséges, Alfalu határán található.

Ne feledjük végül azt se, hogy nemes Csikvármegye a nevelési alapból 16 egyenként 50–50 frtos ösztöndíjban részesíti az alfalvi felső népiskola arra érdemes növendékeit, s így ha Alfaluban állíttatnék fel a kő- és márványfaragó tanműhely, nem kellene ezt a megyének újabb özszegekkel segélyezni, mert ebből, valamint a Saxlehner által felajánlott összegből a műhelyi tanulók részére internátust is lehetne állítani, mi a kiképzés céljából föelony volna.

A czimben feltett kérdésre majd annak idejében az intező körök meg fogják adni a feleletet, de az elmondottak alapján — azt hiszem — Alfalu községe is kifejezheti azon óhaját és felhívhatja a figyelmet arra nézve, hogy a valószínűleg idejében a kő- és márványfaragó tanműhely Alfaluban állíttassék fel.

Imets János,
felső népisk. igazgató.

LEVELEZÉS.

Cs.-Karczfalva, decz. 9.

A csiki róm. kat. tanítóegyesület felsíki fiókköre f. hó 7-én Csik-Dánfalván tartotta meg őszi közgyűlését. A rendes tagokon kívül jelen voltak: Eltes Elek kir. tanfelügyelő, Dr. Filep Sándor, ez őszinte és lelkes tanügybarát; a papság részéről Rancz János plebános, iskolaszéki elnök és Fekete Imre s. lelkész; s a helybeli iskolaszéki és képviselőtestületük teljes számban.

Gyakorlati tanításokat tartottak a helybeli tanítók és Fekete Imre s. lelkész. Ezek meghallgatása után elnök a gyűlést az erkölcsös nevelés fontosságát fejtegető beszéddel nyitotta meg. A népiskolai erkölcsi nevelésre az eddiginél nagyobb súlyt kíván fektetni. Kívánatosnak tartja, hogy a tanórákon az értelem fejlesztése mellett tekintettel legyünk a morális nevelésre is, mert a kimivelt és „felvilágosított” elme sem sokat ér erkölcsi érzés nélkül.

Az elnöki megnyitó beszéd után a múlt gyűlés jegyzőkönyve olvastatott fel, melynek hí és naplószerű szerkesztéséért a gyűlés a jegyzőnek elismerést szavazott.

Elnök — mint új tagokat bemutatja a gyűlésnek Buzás János ajnádi és Szántó Elek szentmihályi tanítókat.

pillanattól fogva önt hiszem méltónak ezen kegyre neven Murat Achilles, a nápolyi király fia vagyok. Claude Gerard és anyja ezen nagy név hallatára, mintha villám sújtotta volna őket, földre borultak.

A királyfi, ki az Egyesült-Államok polgára volt, s őrni látta őket, de nem tudta megérteni ezen tulságos elzrzékenyülés okát, mely meg-megújult. Midőn Claude Gerard szóhoz jutott, a terem falán függő zöld babérlevellel koszoruzott nápolyi király arczképére mutatott, azután így szolt a királyfihoz:

— Ott van dicső édes atyja, az gazdája és védszentje e majornak; mindenemet neki köszönhetem: egy napon meg kellett volna halnom, édes atyja menté meg életemet.

— A harcztéren, becsület útján? kérdé Murat Achilles.

— Nem a becsületesség mezején. Megfelekedtem magamról; sejem égett, megérdemeltem a halált. Elkísértek két szintén bünös bajtársommal a Livornoi kapu elé. Sortűzet vezényletek ránk mi elesünk, noha nem voltunk megsebesülve; a fegyverek nem voltak golyóval töltve: mind ezt Murat számította s akarta így. Az ő pénzével jöttem két bajtársommal Amerikába, kik két évvel ezelőtt haltak el. New-Yorkban. Én, én még élek, azon léttel melyet atyjának köszönhetek. Dolgoztam, gazdag vagyok: anyám ki halálomról hivatalosan értesítettett, néhány évvel később élő fiától kapott levelet, ki őt Amerikába hívta. A szegény asszony, ki annyit busult és sirt, viszontlátásom alkalmával örömeben majd meghalt.

— Most, ha királyi jötevőm fia életemet, vagyonomat, karomat kívánja, — minden az övé.

— Ime jól reáismerek a nagyilekú Joachhimre! — mondá Murat Achilles könnyes szemekkel.

— Még sok másokkal gyakorolt ő kegyelmet, — mondá Gerard.

— Neki pedig nem kegyelmeztek, — válaszolá Achilles.

Elnök jelentést tesz a nagy gyűlés összehívása tárgyában tett eljárásáról. Sajnálattal jelentti, hogy lépései eredményre nem vezettek s így az egész tanítóegyesület ügye most is úgy áll, mint állott ezelőtt két évvel: nincs vezetője. Sem az elnök, sem az alelnök nem hajlandó a gyűlést összehívni. Így állván a dolog, indítványozza, hogy a fiókkör tegyen felterjesztést ez ügyben püspök ur ó nagyméltóságához, mint az egyesület fővédnökét kérje fel őt az ügyben való intézkedésre, mert különben e sajnálatos állapotrak soha vége nem szakad.

A gyűlés a felterjesztés megtételével elnököt és jegyzőt meg.

A fiókköri könyvtár részére megrendelendő könyvek megválasztására kiküldött bizottság nevében elnök jelentti, hogy a bizottság összeállította a megrendelendő könyvek jegyzékét s azt jóváhagyás végett jelen gyűlés eléterjeszti.

A gyűlés a bizottság által összeirt könyvek megrendelését elnökre bizta.

A gyűlés egyik legfontosabb tárgya a felsíki fiókkörben alakítandó temetkezési segélyzőegylet alapszabály tervezetének megvitatása volt, melyet a kör jegyzője állított össze és terjesztett a gyűlés elé.

Az idő rövidsége miatt nem történehivén meg az előterjesztett tervezet részletes megvitatása, tanulmányozás és jelentéstétel végett kiadott egy nagyobb körű bizottságnak.

Puskás Tamás a Szent-István társulat által kiadott új abc's könyvet ismertette nagyon tapraszetten. Midőn jó oldalait méltatta. rámutatott annak hiányaira is. Birálatra kiadott Buzás János körli tagnak, ki e kérdéssel már régóta foglalkozik.

Paláncz Sándor B. Eötvös József, „Vár és kunyhó” című költeményét szavalta érzéssel és helyes hangszínezéssel.

Mindhárom gyakorlati tanítás a megejtett részletes birálatok alapján teljesen sikerültnék nyilvánították.

Az idő délután 3 órára járván, a bejelentett indítványok tárgyalása jövő gyűlésre halaszlatott.

Elnök a megjelent vendégeknek a gyűlés köszönetét tolmácsolván, a gyűlést bezárta. Innen a tagok és vendégek Antal Gergely jómódu székely minta gazdához vonultak közebedre, hol a felköszöntöknek vége alig szakadt.

*

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Udvarhely vármegye főispánja.** A dr. Török Albert lemondása folytán üresedésbe jött főispáni állásra legújában Sándor László cs. és királyi kamarás, Maros-Tordavármegye érdemes alispánjának nevével hozták forgalomba. Megérdemelné a főispáni állást, melyre régen reászolgált hosszas alispáni működésével.

— **Kinevezés.** Páll Venczel csikszentmártoni jbirósági aljegyzőt az igazságügyi miniszter a csikszeredai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki. Gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez.

— **A csikmenasági bucsu.** Menaság a keleti Kárpátok regényes hegyei kebelében megvonult hitközség deczember 8-án a Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepén, mint a hitközség égi pártfogójának évfordulati napján szokta megtartani bucsu ünnepét. Ez az alsíki körben a polgári évben az utolsó és az egyházi évben az első bucsu ünnep és bucsu ünnepünknek egyik legelénkebbike és legnépszerűbbje. A Mária iránti hagyományos tisztelet és kegyelet mellett a menasági hívek kiváló vendégszeretetének is nagy része van a vidéknek ezen ünnepen való nagyobb számú megjelenésben. Már hagyományyá lett a nép ajkán, hogy „bucsuzódik”, vagyis hosszasan tart, (sokáig ül), mint a menasági vendég”, de megfordítva is áll. A menaságiak oly ritka vendégszeretők, hogy tőlük a bucsuvendég a második napon is csak nagy nehezen szabadulhat. Az ünnepi szent misét a ker. főesperes ur végezte teljes segédlettel, a szent beszédet pedig a csikszentgyörgyi segédlelkész tartotta. A példákban gazdag és emelkedett szellemű, de könnyen átérthető népies szent beszéd hatása soká meg fog maradni a hívők emlékében. Isteni tisztelet után a helyi plebános urnál gazdag bucsuebéd volt, mely alatt a vendégek hangulata a mai napokhoz képest komoly, de emelkedett szellemű volt. Isten velünk!

— **Halálozás.** Rövid szavu szomuru kis czedula jelezte folyó hó 6-án özv. Gözsy Hélánéval, hogy Ferencz fia meghalt. A Száva Lukács-féle faterlepen, Barátosan volt alkalmazva a szerencsétlen fiatal ember, mint felügyelő és kantines; szorgalmas, használható, tanulékony ember volt, ki közvetlen felebbvalójának, a faterlep igazgatójának — saját szavai szerint is — hamar megnyerte tetszését, s így az összes munkások szerették a folyton jó kedélyű, senkinek nem vétő „Ferencz urfi!” A sors kegyetlen játéka-e? a kimagyarázhatatlan emberi elme vad ösztöne, vagy a félreismert s megértett férfi becsület adta-e újabb példáját a szegény fiatal emberben korunk beteges irányá-

ok? kimagyarázni, vitálni lehet, de egy pozitív tudást a kombinációk millió fátylájával sem lehet világra hozni. A tudós, a lélekbúvár, a vallás szolgája, az orvos mind-mind más okát adják az öngyilkosságnak; jelen esetben feltevéssel szintén elbetűnk, s a kik a szerencsétlen Gözsy Ferenczet ismerték, azok tudhatják, hogy alapvonása a szerénység, puritán becsületesség volt; ha ezek egyike vagy mindkettőjét sértve érezte Gözsy Ferencz, akkor ez az érzés nála könnyen szülhette az öngyilkosság eszméjét s hirtelen elhatározással nyomta meg a maga ellen irányzott fegyver ravaszát! Édes anyjához hátragyott pár sorában azt írja: „Anyám, becsületos voltam mindég, s így is halok meg!” Hogy mért hangoztatja ezt halála előtt s után is? arra nézve a ténykörmények vizsgálásával talán lehet feleletet adni, de a biztos valót, csak ő tudná megmondani. Meghalt szegény férfiason-e vagy gyáván? ennek vitatását hagyjuk a tudós psychologusokra, okát pedig ne kutassuk, a szomorú tény, hogy édes anyja jó fiát, testvérei a jó testvért, s barátai a jó barátot, a haza pedig egy becsületos fiát veszítette el benne. Temetése e hó 8-án d. u. fél 4 órakor volt általános részvét mellett. Béke poraira!

— **Jég.** Beköszöntött a tél, s már is életjelt adott magáról Halifax ur. A korcsolya-egylet renoválásokat eszközölt a közönség kényelmére. Ugyanis a korcsolya pályán fenálló téli pavillont (melegedő bódét) magnagyobbította, s azt a kor követelményeihez mérten, lehetőleg kényelemmel rendezte be; nemkülönbén a száncók számát szaporította. Így tehát már most csak publikum kell, no meg jég s aztán megkezdheti aktív működését az egylet.

— **Tanítóválasztás.** Mint értesítenek, Csik-Szépvízen e hó 3-ikán a 4-ik tanítóválasztás meg-ejtetvén, egyhangulag csikmadarasi tanító Bartha István választott meg. Gratulálunk!

— **Szentbeszéd.** Szerkesztőségünknek be-küldetett egy nyomtatott példánya azon szép beszédnek, melyet főt. Ferencz Károly gyergyószentmiklósi plebános a csiksomlyói pünkösdi bucsun 1893-ik évben mondott, mely vallásos és hazafias eszméi által mindenkinek nagyon megtetszett, s többek óhajására a beszédet kiadta egy füzetben, melynek ára 10 kr. A jüvedelem a madéfalvi vértanuknak felállítandó emlékoszlopra van szánva.

— **Hazafias tett.** Gyergyó-Szentmiklós községe a legtöbb tartott képviselőtestületi gyűlésen elhatározta, hogy a Jókai jubileum alkalmából kiadandó s a költő összes műveit magában foglaló nemzeti diszkidiást megrendeli egy példányban a polg. fiúiskola részére. Azon nemzeti ünnep, melyet az ország Jókainak, a költészet fölönt apostolának tiszteletére rendez, az 1894. év homlokáról tündökölve fog leragadni s magasatos visszfénye lesz egy nemzet lelkesedésének. E lelkesedés indította Gyergyó-Szentmiklós községét is, midőn fentebbi határozatával hozzájárul azon irodalmi emlékek, melylyel a nemzet a költő hervadhatatlan érdemeit megjutalmazni készül.

— **Községi előljárók választása.** Gyergyó-Szentmiklóson már megindult a mozgalom a kö-zelgő községi előljárók választása fellett. A kor-teskedés nagyban folyik, s hol egyik, hol a másik korcsomban isszak előre a levét a győzelemnek. Községi bírakul az eddigi bíró Simon Balázs és Márton Lajos a jelöltek, másodbíró a jelenlegi János György, a pénztárnokságra Bereczk Sándor adószedő pályázik, az eddigi pénztárnok Deér Venczellel szemben, Blénesi András határbíró el-jelöltötte Szász István volt községi tanácsos, a többi állások jelöltjei még nem ismeretesek. A választás deczember második felében lesz.

— **Szent Miklós napja.** A székelyudvarhelyi róm. kat. egyház temploma védszentje, szent Miklós napján folyó hó 6-án egyházilag fényesen ün-nepelte meg. Jung-Cseke Lajos apát-plebános in-fulás misét tartott püspöki jelvényekkel. A tem-plom zsufolásig telt meg néppel. Pap Albert fe-nyédi lelkész szép alkalmi beszédet mondott. Az isteni tisztelet után az apát mintegy 50 teritékű fényes ebédet adott, melyre a vidék papjain kívül a város előkelői közül többen voltak hivatalosak.

— **Tűz.** Udvarhelymegys Zetalaka községében f. hó 5-én este 10 órakor ismeretlen tettesek a községi jegyző gazdasági épületeit felgyújtották. A mintegy 50 méter hosszú, takarmánnyal tele levő épület égése borzasztó látványt nyújtott. Dac-zára a nagy tűznek, mivel silécsend volt és a víz közel, sikerült azt reggelre teljesen lokalizálni, úgy, hogy tovább nem terjedett. Emilitésre méltó e tüzesetnél, hogy most n e g y e d i z b e n égették porrá a jegyző épületeit. A tűz oltása körül nagy volt a részvétlenség. A 4000 lélekből álló község-ben alig 40 ember vett ténylegesen részt a tűz oltásában, erőszakkal kellett a népet lakásai-kból kiharancsolni. Az elégett gazdasági épület, az összes takarmánnyal együtt, melynek értéke a 2000 frtot meghaladja, a község pénztárából biz-tosítva volt.

— Nyilvános közönet. A csiksomlyói r. kath. főgimnázium mellett fennálló internátus segélyző alapja javára főtiszt. Zomora Dániel gyergyó-alfalvi plebános ur, az ifjuság által rendezett Katalin-ünnepély alkalmából 2 frtot szives volt hozzám juttatni, melylyel e becses lapok előző számában kimutatott 137 frt 20 kr bevétel 139 frt 20 kr-ra emelkedett. A szives adományért az ifjuság nevében köszönetét fejezi ki Pál Gábor gimn. tanár, mint a rendező bizottság elnöke.

— A Budapesti Bazárt, a magyar divatlapok legrégebbikét melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Minden számában közel 100 művészi kivitellű divatrajzot, pompás szinezett divatképet és gazdag tartalmu szépirodalmi részt közöl. A Budapesti Bazár ugy is, mint divatlap, ugy is mint szépirodalmi közlöny első helyen áll. Szerkesztője Király János. Lapunk t. olvasóinak figyelmébe ajánljuk a hirdetések közt közölt előfizetési felhívást.

— Köszönetnyilvánítás. A „Gyergyószentmiklósi Dalegyelet“ által 1893. évi november hó 25-én rendezett Katalin-bálon felülfizettek: Kovács Lajos, Dendyuk Rudolf, Dornbach Antal, Kölonthe József, Berkovics Lázár 1—1 forintot; Márton Lajos, Urmánczy Vertán, Blága Imre, Orel Dezső, Kovács Tivadár, Drotos István, Laurenczy Rudolf, Mátyás Adolf, Merza Vilmos, László Ferencz, Lázár Viktor, Melles Ferencz, Miklósi Béla, Lőrincz Sándor, Vákár Lukács, Jancsó Ödön, Kritsa Konrad, Bocsánczy János, Krisztián Antal, Száva Márton, Simon Balázs, Kolozsi Antal, id. Lengyel Gergely, Bocsánczy István, Lázár I. István, Eránosz János, Urmánczy Imre 50—50 krt; Tischler Márton, kánya Sándor, László István, Nagy János 30—30 krt, Schwarz Gerő 10 kr. Összesen 19 frt 80 kr. Fogadják a dalegyelet köszönetét és halálját.

— Nyilvános nyugtázás és köszönet. A folyó évi november hó 26-án tartott estély alkalmával felülfizettek: Lázár Gyula 9 frtot, Csiky Dénes 5 frtot, dr. Fejér Dávid 5 frtot, Szentpéteri János 4 frt 50 krt, Lázár Stefi és Pirocska 4 frt 50 krt, Krisztián Antal 4 frtot, Kovács Lajos közjegyző 4 frtot, Kopacz Lukács 3 frt 50 krt, dr. Szentpéteri Kristóf 3 frt 50 krt, Görög Joáchim 3 frtot, Blága Imre 2 frt 50 krt, dr. Dobribán Antal 2 frt 50 krt, dr. Bocskor Béla (Csik-Szereda), ifj. Császár József (Maros-Vásárhely), Csiky Kálmán, Jakabfy Ignác, Jakabfy Bogdán (Alfalu) dr. Tiltcher Ede, ifj. Drotos János, Kricsa Péterné, Kiss Antal ezredes 2—2 frtot; özv. Vákár Istvánné 1 frt 90 kr; Szekula Imre (Szarhegy), Puskás Alajos (Tekerőpatak), Varga Ferencz (Csik-Szentdomokos), Eránosz Bogdán, Eránosz János, Ferenczy Károly, Benedek György őrnagy 1 frt 50 kr—1 frt 50 kr; Kun Vilmosné (Tölgyes), Ferenczy István (Tölgyes), id. Kábdebó Antal (Remete), Lázár János (Ditró), Vákár László (Szarhegy), Lukácsy Zaki, Urmánczy Imre, Kiss Sándor 1—1 frtot; Lengyel János, Mátyás Adolf, Eránosz Kati, Urmánczy Maris, Tódor Antal, Krisztián Antalné, Steinberger, Karácson Jánosné, özv. Roth Mihályné, Zárug Zaki, Kámlán István, Balázs Mihályné, Kórody Istvánné, Blága Imréné, Gencsi Alajosné, Kodárcsa Nina, id. Tiltcher Ede, Ferenczy Lajosné, Kuncz Kornél, Zichárdt Frigyes, Szarukán Mártonné, Merza Vilmos, Popelláné, ifj. Ferenczy Balázs 1—1 frtot; Simon Balázs 80 krt; Benkő Pál (Kilyénfalva), Csergő Gyula (Ujfalu), Fülöp József (Ditró), Lukács Vilmos, Bocsánczy Jolán, Simon Ádám, Farkas Imre, Ferenczy György, Kedves Tamás, Ávéd Tóni, Puskás Jenő (Alfalu), Hadnagy Mihály (Alfalu), ifj. Wavrina István, Lengyel Gergely, Dankó Gyuláné, Krippel Mór, Bogdán István, Lőrincz Vilmos (Alfalu), dr. Tiltcher Jenő (Remete), Nagy Gyula (Csik-Szereda), Medgyesi János, Lázár János, Dendyuk Rudolf, Antalffy Gábor (Csik-Szentmárton), Fekete János (Egeres), Bocsánczy János, Simay Tivadár, Papp Lajos, Hosszu Emil (Udvarhely), Lázár Viktor, Dobribán Lukács (Remete), Vákár Lukács, Deér Kálmán, Gál J. utazó, Kricsa Zoltán, Kovács Tivadár, Vákár Árpád, Gotsling Jánosné 50—50 krt, Geringer Ferenczné 40 krt. Összesen 134 frt 60 kr.

A folyó évi november 26-iki estélyre ételneműeket adakoztak:

Römer Gyuláné tészta, Csergő Nina tészta, Bocsánczy Jolán tészta, Csergő Venczelné tészta, Szász Ignáczné torta, Bór Háni torta, Bocsánczy Kristófné torta, Hozó Pálné tészta, gyümölcs, Lengyel Kajtánné sült, Simon Edéné sült, tészta, dr. Tiltcher Edéné sült, tészta, kréme, szulz, dr. Szentpéteri Kristófné sonka, tészta, fagyalt, Vákár Istvánné sonka, kréme, szulz, Lengyel Jánosné tészta, Orel Máténé gyümölcs, Kálmán Istvánné tészta, kréme, szulz, Demeter Domokosné tészta, Kopacz Lukácsné tészta, sonka, gyümölcs, dr. Ávéd Kristófné sült, Ferenczy Györgyné sült, Ferenczy Ilka „Parisier“ és sajt, Csiky Dénesné 2 torta, Csiky Kálmánné nyelv, torta, Urmánczy Vertán nyelv, Nagy Endréné sonka, torta, Jakab Józsefné 2 tészta, Kopacz Janiné gyümölcs, Lengyel Ger-

gelyné torta, Lázár Antalné tészta, özv. Novák Jánosné tészta, Köllő Ignáczné kréme, Hochschild Lajosné tészta, Drotos Mari sült és tészta, Szentpéteri Kati tészta, Nagy Tamásné tészta, Simon Ádámné tészta, Czárán Berta sonka, Ferenczy Károly gyümölcs, Lázár Lukácsné torta, Kiss Sándorné tészta, Jakabfy Ignáczné sült, Lázár Péter sült, Lázár Gyuláné szulz és kréme, Frunkucz Péterné sült, Deér Venczelné sült, Agg Tivadarné gyümölcs, Lázár Jánosné kréme, Nyers Károlyné tészta, kréme, Kedves Tamásné kréme, Péter Lajos sült, Giacomouzzi Baptisné fagyalt, Vákár Lajosné fagyalt, Cziffra Mihályné fagyalt.

— Uj lap. Dr. Zakariás János, a „Brassó“ volt szerkesztője, „Brassói Magyar Ujság“ czimmel Hargittai Béla hírlapíróval betenkint háromszor megjelenő uj lapot indit.

— Elöttünk fekszik az „Ország-Világ“ legutóbbi száma. Elmondhatjuk róla, hogy a legszebb, legdíszesebb és legbővebb tartalmu képes hetilapunk. Az „Ország-Világ“-ot Dr. Várady Antal szerkeszti, s ez annyit jelent, hogy a legmagasabb irodalmi színvonalon álló lap, melynek munkatársai sorába tartozik Jókai Mór, Mikszáth Kálmán Szász [Károly] s a kozorus írók legnagyobb része. Mint biztos forrásból értesülünk, az „Ország-Világ“ kiadó jogát az „Országos-Irodalmi Részevny Társaság“ vette át, s ezen előkelő részvenytársaság nagy anyagi áldozatok árán kellemes meglepetésben részesiti karácsonykor előfizetőit. Karácsonyra ugyanis egy remek kiállítású, nagy könyvalaku, szines nyomásu albumot ad ki az új kiadóhivatal, mely albumnak belti ára 1 frt lesz, az előfizetők azonban ingyen kapják. E számban kezdti meg a szerkesztőség Jókai Mórnak a nagy jubiléumát, kúton az „Ország-Világ“ részére írt „Három királyné“ című gyönyörű elbeszélének közlését is. Azt hisszük, kellemes szolgálatot teszünk olvasóinknak, midőn az „Ország-Világ“-ot, e minden tekintetben elsőrendű szépirodalmi hetilapot figyelmükbe és pártfogásukba ajánljuk. Az előfizetés negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, s egy egész évre 8 frt, mely előfizetési pénzek az „Ország-Világ“ új kiadóhivatalának Budapest V., Hold utca 7-ik szám küldendők.

— Egy brieska-kocsi eladó, hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenetek.

Kricsa Péter és Deér Kálmán uraknak Gyergyó-Szentmiklós. Kérésüknek e helyen teszünk eleget, ezennel kijelentvén, hogy a „Hilária“ról szóló hírt nem Önök küldötték hozzánk.

Sz. 2089.—1893.

Árverési hirdetmény.

Gyimesbükk község képviselő-testületének 1893. deczember 11-én kelt határozata folytán az államkincstártól átengedett kizárólagos szesz italméresi jogosultság 1893. deczember 21-én délelőtt 9 óraker kezdődőleg nyilvános árverésen albérletbe fog adatni. Bérlore bizatik a fogyasztási adók kezelése is.

A kikiáltási ár 4500 frt.

Kötelesek árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzben az árverező bizottság kezére letenni.

Egyéb feltételek Gyimesbükk község házánál bárki által megtekinthetők.

A község Előljáróság:

Gyimesbükkön, 1893. decz. 11.

Rusz Sántha János,
közjegyző.

Berszán János,
bíró.

Sz. 2560—1893. polg.

HIRDETMEY.

A csikszerepai kir. törvényszék felszólítja mindazokat, kik néhai Demeter Domokos volt gyergyószentmiklósi kir. közjegyző G havi szabadságoltatásának tartamára a kolozsvári kir. közjegyzői kamara által helyetteseül kirendelt Kánya Gyula kir. közjegyzői helyettes által ezen kir. törvényszékhez bírói letébe helyezett 2000 forint sziztosítékra nézve az 1886. évi VII. t.-cz. 40-ik b-ához képest törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számítandó 3 hó alatt a kir. törvényszéknel jelentsék be, mert ellen esetben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedni.

A csikszerepai kir. törvényszéknek 1893. julius 18-án tartott ülésebul.

GYÁRFAS LÁSZLÓ,
elnök.

ANTALFFY GÁBOR,
jegyző.

Budapesti Bazár

1894. évi XXXV. évfolyamára ezennel előfizetést nyitunk.

Szerkesztő: Király János.

Bátran állithatjuk, hogy a Budapesti Bazár a háziasszonyok nélkülözhetlen divat- és háztartási közlönye.

Utalunk a Budapesti Bazár minden számára, mely ugy a divat, mint a háztartás és kézimunka köréből teljes képet nyujt.

Daczára ennek, a Budapesti Bazár ugy fényes kiállítását, mint czélszerűségét tekintve, a legolcsóbb magyar divat-közlöny.

A Budapesti Bazár, mindazon előfizetőinek, kik félévi előfizetésüket egyszerre beküldik, egy közel háromszáz arczképet tartalmazó diszes Emlék-albummal kedveskedik, melynek czime Emlék-album. A Budapesti Bazár munkatársai, előfizetői és a Rózsaszín-szalón tagjai irásban és képből. Nem előfizetők ez albumot 3 forintért rendelhetik meg.

Pompás, szinezett divatképet, a boritékon fekete nyomatu divatképet hoz a Budapesti Bazár mindenik száma! De daczára

Ennyi kedvezménynek, a Budapesti Bazár minden számához egy 16 oldalú rendkívül érdekes regénymellékletet is ad.

Szépirodalmi részében elsőrendű írók munkáit közli s tárczacikkei legnagyobb részben illusztrálva jelennek meg.

Több rendkívüli melléklete van a Budapesti Bazárnak; így: monogramm-ivek, természetes nagyságban kivágott szabás-minták, szabás-minta-ivek, stb. stb.

Igen kedvező találkozhelye a Budapesti Bazár előfizetőinek a Rózsaszín-szalón, melyben az előfizetők díjtalanul levelezhetnek.

Bő tartalma, szép képei és hasznos mellékletei a Budapesti Bazárt maguk ajánlják!

A Budapesti Bazár előfizetői a főiven közölt képek természetes nagyságban kivágott szabásmintáit megkapják ingyen.

Zajos előfizetési felhívást, virágos ígéretek a Budapesti Bazár nem tesz, mert XXXIV. éven keresztül kedvező közlönye volt a művelt magyar hölgyvilágnak.

Ábrái, képei a czélszerűséget véve első sorban irányadóul, művészi kivitellel bírnak.

Reményünk biztos, hogy a Budapesti Bazár köré fognak csoportosulni azok a művelt magyar hölgyek, kik hasznos és czélszerű s ugy a divat-irodalom, izlés, takarékoság, mint a társadalom minden ágát felülről lapot akarnak járattni.

A Budapesti Bazár előfizetési ára: 4319

Egész évre 8 forint, félévre 4 forint, negyed évre 2 forint.

Az előfizetési pénzek ily czim alatt küldendők:

KIRÁLY JÁNOS szerkesztőnek

BUDAPEST, Koronaherczeg-utca 17-ik szám.

1—2

1995/1893. krjzói szám.

Árverési hirdetemény.

Csik-Szentmárton és Csik-Csekefalva községek részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszteriumnak f. évi 237. számú magas rendeletével felső Tölgyes II. rész határában az Uz és Csobányos vizek között fekvő részében engedélyezett 3165.22 kat. hold nagyságú hozamterületen a 20 cm. alsó átmérőn feüül található összes famennyiség... még pedig mintegy 322,000 m³ fenyő haszonfa és 217,000 m³ bükk hasabfa folyó évi deczember hó 27-én d. e. 9 órákor a két község házánál nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 149,000 frt, melynek 10% -a az árverezni hajlandók által, mint bánatpénz leteendő; irásbeli ajánlatok a szóbeli árverezés megkezdéséig ezen bánatpénzzel ellátva elfogadhatnak, melyekben azonban határozottan kifejezendő, hogy az árverező az általa ismert árverezési feltételeknek aláveti magát. Miről árverezni szándékozik oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy az árverezési feltételek úgy a két község körjegyzőjének irodájában Csik-Csekefalván, valamint a csikszeredai m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órákban betekintheők. Megjegyeztetik, hogy a fenyő haszonfa külön is el fog adatni. Csik-Szentmárton, 1893. nov. 28-án.

A két község előljáróságá: Albert Máté s. k., Sándor Izsák s. k., községi bíró, körjegyző. Koncsag István s. k., községi bíró.

Szám 3302-1893. 11kvi.

Arverési hirdeteményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy csikszeredai Potoczki Kristót és testvére végrehajtatonak csikszentimrei illetőségű Kovács Gyula végrehajtást szenvedő elleni 850 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbíróság) területén lévő Csikszentimre község határában fekvő a csikszentimrei 974. sz. tjkvben László Ignác és Kovács Gyula nevéen álló 328 hrsz. alatti 8 frt, 1729. sz. hrsz. a. 2 frt, 2092. hrsz. a. 3 frt, 2316. sz. hrsz. a. 4 frt, 2509. hrsz. a. 11 frt, 2914. hrsz. a. 23 frt, 3426. hrsz. a. 16 frt, 1869. hrsz. a. 8 frt, 2196., 2199. hrsz. a. 10 frt, 2468. hrsz. a. 4 frt, 2611. hrsz. a. 6 frt, 3043. hrsz. a. 8 frt, 3593. hrsz. a. 3 frt, 3975. hrsz. a. 16 frt, 6884. hrsz. a. 12 frt, 8668. hrsz. a. 27 frt, 5316. hrsz. a. 15 frt, 7197. hrsz. a. 8 frt becsértékű, az 1143. sz. tjkvben Sándor Dávid és Kovács Gyula nevéen álló 45. hrsz. a. 6 frt, 3762. hrsz. a. 3 frt, az 1144. sz. tjkvben Sándor István és Kovács Gyula nevéen álló 191. hrsz. a. 3 frt, az 1145. sz. tjkvben Jakab Alajos és Kovács Gyula nevéen álló 593. hrsz. a. 11 frt, az 1146. sz. tjkvben Csató Imre és Kovács Gyula nevéen álló 713. hrsz. a. 27 frt, 6185. hrsz. a. 14 frt, az 1147. számú tjkvben Jakab Antal és Kovács Gyula nevéen álló 1829. sz. hrsz. a. 6 frt, 1951. hrsz. a. 6 frt, az 1148. sz. tjkvben Balló Károly és Kovács Gyula nevéen álló 2041. hrsz. a. 3 frt, 4002. hrsz. a. 16 frt, az 1151. sz. tjkvben Kerese Gergely és Kovács Gyula nevéen álló 2986. sz. hrsz. a. 10 frt, 5600. hrsz. a. 1 frt, az 1152. sz. tjkvben László Ferenc és Kovács Gyula nevéen álló 2616. hrsz. a. 6 frt és az 1154. sz. tjkvben foglalt Szántó Ferenc és Kovács Gyula nevéen álló 4223. hrsz. a. 13 frt becsértékű egész ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi január hó 8-ik napján délelőtti 9 órákor Csik-Szentimre község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság. Kelt Csik-Szentmártonon, 1893. szeptember hó 22-ik napján. Orbay Mátyás kir. bíró.

Sz. 199-1893.

g. e.

Árlejtési hirdetés.

A csikmegyei gazdasági egyesület által alapított bikanevelő telep elhelyezésére szükséges istállónak jövő 1894-ik év tavaszán leendő felépítésére ezennel pályázat hirdettetik.

Az épület felállítására előirányzott összeg 5240 frt 40 kban van megállapítva, mely összegnek 10% -a, azaz: 524 frt készpénzben vagy óvadékképes papírban az árlejtés megkezdése előtt az egyesületi pénztárnok kezéhez leteendő lesz. Ezen összeg

a vállalkozótól az épület átvételéig biztosítékul bentartatik.

A nyilvános szóbeli árlejtés deczember hó 27-én délelőtt 9 órákor kezdődőleg az egyesületi irodában tartatik, hol ezen határidőn belül, a kivánt biztosítékkal ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

A tervek, költségvetés és munka leírások az egyesületi irodában naponta délelőtt 11 órától 12-ig megtekintheők.

Az igazgató választmányának 1893. okt. hó 25-én tartott üléséből.

Csik-Szereda, 1893. november 30-án.

Csikmegyei gazdasági egyesület:

Beeze Antal, e. elnök.

T. Nagy Imre, e. titkár.

ALBERT BALÁZS

CSIK-SZEREDÁBAN.

Ajánlja a következő árukat helyszüke miatt, míg a készlet tart.

Vizes kanecsó, zománczozott, kék, liter 5. 6. 7. Ára eddig 2 frt 10 kr, 2 frt 40 kr, 2 frt 60 kr. Ára most 1 frt 30 kr, 1 frt 45 kr, 1 frt 60 kr. Fedő, zománczozott, kék, 26 czeneczitől 36-ig, eddig 54 kr, most 32 kr. Tojás- és peccenyestűtő, zománczozott, kék, két füffel, czeni 16. 17. 22. 24. 26. 28. Ára eddig 30 kr, 36 kr, 42 kr, 48 kr, 54 kr, 60 kr, most 19 kr, 21 kr, 26 kr, 30 kr, 34 kr, 38 kr. Kászró, zománczozott, kék, liter 8. 9. Ára eddig 1 frt 20 kr, 1 frt 60 kr, 1 frt 80 kr, ára most — frt 70 kr, — frt 98 kr, 1 frt 08 kr. Kávés bögre, zománczozott, kék, fedővel, liter 1. 1. Ára eddig 70 kr, 50 kr, most 45 kr, 35 kr. Mosdó, zománczozott, fehér, czeni 36. 40. Ára eddig 1 frt 80 kr, 2 frt 10 kr, most 1 frt 30 kr, 1 frt 70 kr. Vizes kanecsó, zománczozott, fehér, liter 1. 2. Ára eddig 1 frt 70 kr, 2 frt 10 kr, most 1 frt — kr, 1 frt 30 kr. Éjjeli edény, zománczozott, fehér, czen. 19. 21. 23. Ára eddig 1 frt 20 kr, 1 frt 70 kr, 1 frt 80 kr, Ára most — frt 93 kr, 1 frt 20 kr, 1 frt 30 kr, Bádóg ürmérő, fehér pléh, hitelesített, liter 2. 1. 0.5. 00-2. 00-1. Ára eddig 70 kr, 60 kr, 40 kr, 25 kr, 20 kr, most 50 kr, 36 kr, 26 kr, 18 kr, 16 kr. Új divatu téglázó szenes, 2. 4. 5. Ára eddig 1 frt 90 kr, 2 frt 40 kr, 3 frt, 4 frt nikkelezett, most 1 frt 50 kr, 2 frt, 2 frt 30 kr, 3 frt.

Téglázó alá való három láb, finom érc, eddig 50 kr, most 35 kr. Madár-kalitka, ára eddig 2 frt kr, 3 frt — kr, 4 frt 50 kr, 5 frt 50 kr, most 1 frt 70 kr, 2 frt 20 kr, 4 frt — kr, 4 frt 60 kr. Raktáron tart főző- és fűtőkemenczék 7 fttól 24 fttig. Gyertyatartót nikkel és rézből 1 frt 50 krtól 4 fttig páronkint. Rézmosás 1 frt 30 krtól 3 fttig. Kávéfőzőt porcellán, réz, felső rész 1 frt 20 krtól 2 frt 20 krig. Evő eszközöket tucsz. páronkint 1 frt 20 krtól 9 fttig. Czukor- és kávé dobozokat 30 krtól 50 krig. Kolbásztőtöt 50 krtól 60 krig. Hus-masínát, hus-vagdalót és hus potyolót.

Megerkeztek a koresolyák és szijjak, ára páronkint, csavaros, közönséges 90 kr; finom halifax 1 frt 80 kr; nikkelezett halifax 3 frt; szijj 16 kr, 24 kr, 30 kr, 40 kr, 44 kr. Első minőségű bükkfa szén vékánként 20 kr, hektoliterje 70 kr.

Nincs gazda, nincs község vagy egyházmegye, kik ha nálam rendelnek, előnyben ne részesülének bárki ajánlatával szemben!!

Ajánlok kerülő. Vidats, Gubitz és Sack téle ökéket. Hegyvidéki váltó és két testü. váltva torgató iker ökéket. Láncc boronákat, két vagy három tagu rezaut boronákat. Kézi és löerejű, szörva és sor-vetőgépeket. Legujabb kaszáló- és aratógépeket, kéveköttóvel és a nélkül. Kézi, löerejű és gözcseplőgépeket. Szenatorgató, gyújtó és sajtolókat. Járgány vagy gözzel hajtható egy- és kétkövé örlő malmokat szitaszerkezettel.

Szeckskavágókat 2 késsel 30 ftrtól 60 ftrtig, ugyanaz dobrendszerű 3 késsel 35 ftrt, 4 késsel 40 ftrt.

A legujabb téglá, cserép és agyagcső sajtoló gépeket, egy vagy két ló, vagy göz általi hajtásra, mely óránkint 200-1000 téglát készithet. Szeckgyárak teljes berendezéséhez szükségeltek.

Most már tökéletesen kijavított és telelősség mellett adható petrolum- és benzín-motorokat 2, 4, 6, 8, 10 lóerőre, a melyek gépész nélkül óránként és löerőnként 5-től 7-ig fogyasztanak.

Tűzmentes és betörés ellen biztos pénz- és okmány-szekrényeket.

Valódi Wertheim-kasszákát:

Table with 6 columns: Nro, 0, 0 fél, 1-es, 2-ös, 3-as, 4-es, 5-ös. Row 1: 70 ftrt, 85 ftrt, 100 ftrt, 120 ftrt, 140 ftrt, 160 ftrt, 180 ftrt. Row 2: mindenik b é r m e n t v e szállitva.

Templom berendezéseket és forgatható vaskoronájú harangokat, az orgona hangjai szerint hangolva és egészen kovácsolt vashól készült harang-állványokat, bérmentesen bármely községnek tornyában felállitva, a harang réznek kilóját 1 frt 70 krért számítva.

Tűzoltói fecskendőket, személyi felszereléseket és egyéni ruházatokat, a községi köteles tűzoltók részére előirt szabályok szerint u m. bűrsapkát 90 kr, karövet 25-40 kr, sisakot 2-3 fttig, riadóköürtöt 3 frt 50 krtól 5 fttig, jelzősipokat stbbieket rendiül olcsó árban, valamennyi budapesti szállító árainál sokkal olcsóbban!

RIEMER EDE,

5 10

Eia5 Székely Gép- és Tűzoltószerkek raktára Székely-Udvarhelyon.

Árjegyzékek, minták és költségvetések bérmentesen küldetnek!

Olvasta Ön már ezt a hirdetést?

NE VEGYEN SENKI

karácsonyi ajándékot,
mert mindenki ingyen kap

egy 50 pompás színes képet
tartalmazó és díszes kötésű nagy

Magyar történelmi albumot,

egy szépirodalmi könyvet (regény,
elbeszélések vagy költemények).

egy Sza' a l Szó nagy képes naptárt

egy 40 színes képet tartalmazó

TÖRVÉNYBAKTER

ezimű könyv alakú regényt.

a ki

legalább egy negyedévre Budapesten 2.50, vidéken 3 forinttal bármely naptól fogva a „Szabad Szó”-ra előfizet.

Előfizetések a „Szabad Szó” kiadóhivatalához
Budapest, VI., Teréz-körút 41. küldendők.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM”

a legdíszesebb magyar történelmi munka lesz, mely eddig a sajtót elhagyta. Nem kevesebb, mint ötven nagy pompás színes képet fog tartalmazni, melyek a történelmi legkiemelkedőbb és legmagasabb jelentőségűek ábrázolják.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM”

a „Szabad Szó”-hoz hasonló nagy alakban, rendkívül finom vastag papíron, művészi díszítéssel fog megjelenni. A képeket kitűnő magyar művészek készítik és a mellé csatolt szöveget, Magyarország történelmi, egy fényes tollú írónk írta.

A
COGNAC-JPARO
Részvény-Társaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

A az **élelmi szerek** egészségügyi szempontból való nemzetközi kiállításán a bíráló bizottságtól különös megemlítéssel a

nagy
diszoklevelet

kapta; oly kitüntetés, melyet kivül csak még egy francia ház mutathat fel.

Kapható:

Csik-Szeredában	Nagy Gyulánál.
Gyergyó-Szentmiklóson	Keresztes Gerónél.
Gyergyó-Ditróban	Lukács Martonnál
Gy.-Tölgyesen	Róth Albert gyógyszerésznél.

Karácsonyi és újévi ajándékok!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a közeledő ünnepekre kereskedésemet gazdagon felszereltem szép alkalmas karácsonyi és újévi ajándékokkal.

Jutányos árért kaphatók

karácsonyfa ékítésére és szoba díszítésére papírból készült díszes virágok, u. m.:

Csillagvirág, tövislabda, almavirág, hólabda, libavirág, drótkosár virággal, napraforgó, buzavirág, százszorszép, szegfű többféle, lóhere, Margitka, ibolya, nagy lepke, rózsza többféle, nagylevelű lóhere (lámpaernyő), virág-cserépből és névjegy-kosarak, úgy külön is beszerezhetők mindenféle

Virág-levelek.

Továbbá **HORGONY-KŐÉPÍTŐ-SZEKRÉNYEK** és **FEJTŐRŐK**; faragott és aranykeretes **táj- és jelmondatos-képek**, üvegfestéssel ellátott **törülköző-tartók** a legdivatosabb alakban.

Raktaron tartok a legdusabb választékban díszes kötésű **IMAKÖNYVEKET**, különböző **naptárakat**, **ifjúsági iratokat** és gyermekek számára **képes könyveket**. Ugyazintén: fénykép-albumok, díszes és illatos levélpapírok, Lourdesi szobrok, olvasók, szent képek, úgy fiú, mint leánygyermek számára kiválóan alkalmas papírból készített **mulattató mozgó alakok** és igen elmés **társas játékok**. — Különösen figyelembe ajánlom a **12 drbból csoportosított** különféle **fejtörő** és más **mulattató játékokat**, melyeket ren tes vásárlói mnak 30 krért adok.

Továbbá hegedűk, vonók és egyéb felszerelések. Gordon-, gordonka-, brács-, hegedű- és gitár-hurok. Hegedű-tokok papírlemezéből és fából.

A tudománykedvelők figyelmét pedig felhívom arra, miszerint nálam megrendelhetik bármilyen bel- és külföldi írók műveit, melyeket hat nap alatt a kiadási árban kapnak meg. Ajánlom az ezen uton való megrendelést minden oly egyénnek, ki a tudomány és szépirodalmi műveket, lapokat, folyóiratokat kedveli és azokat az eredeti kiadási árban, minden további költség nélkül megszerezni óhajtja.

Tisztelettel

Györgyjakab Márton, könyv- és papírkereskedő.

Karácsonyi és újévi ajándékok!